

Maku Kali

Gor olli i lujelmä nak lolle pae

1 ¹ Pijaki pijakimta Gor walwänao, num liränia peyak lolle. ² Nu liränia tea aro yakwäri naolire, loko ijo aoliämta. Wämli ijo lomom päkwär-warae lokok, i Gor läkä lälewae loko ijo kik tea aro unan inäkire.

³ I Gor peikame, “Lait aro kowä,” i lait arkok kowae. ⁴ Gor tap kowae lomom aro keinäkire, loko yäpanwei. I loko lait, i wämli läplimom aro knaroure. ⁵ I loko lait lomom aro ileirae, wälwa, i wämli aro ileirae, womi. Wälwa ar loko koniä wälwa. Womi powe, i tea ple e, i pärpä plane.

⁶ I Gor peikame, “Päk tija walwänao kik pae yäm woki, i loko ijo lomom maku pli knaroujwä.” ⁷ Gor päk lomom taplolle lokok, i päk loko arkok yäm wokire, Gor peire aro. Loko ijo lomom aro knaroure, ijo mokuran päk ki maem, i ijo mokuran päk war maem. ⁸ Gor päk lomom aro ileirae, walwänao tir. Wälwa ar loko wälwa pli kali. Womi powe, i tea ple e, i pärpä plane.

⁹ I Gor peikame, “Ijo walwänao wär wäl loko pae lae nake, i nu enowäl aro käkijä.” I loko arowe, Gor peire aro. ¹⁰ I Gor nu enowäl tap käkire lomom aro ileirae, nu. Ijo loko nowea nowea aro mälae nake, i Gor ijo kär lommom aro ileirae, ijo kapou kär. Gor olli lommom aro keinäkire, lomko yäpanwei.

¹¹ I Gor aro arpe ikame, “Nowea nowea amujwamu, mi, plan lomko pae wowäle, nu lokok, mi wänmä tapra pae mi lomko, i amujwamu wän pnak käkinake lomko nan.” I lomko arkok wowale, Gor peire aro. ¹² Nowea nowea amujwamu wän pänak käkinake lomko pwowäle, i nowea nowea mijwänmä tapra pae mi lomko nan pwowäle, i nowea nowea plan lomko nan pwowäle. Gor olli lommom liränia aro keinäkire, lomko yäpanwei. ¹³ Wälwa ar loko wälwa mäni kali. Womi powe, i tea ple e, i pärpä plane.

¹⁴ I Gor peikame, “Wälwa kär tap kowae lomko pae yäm wokinakä, walwänao tir lokok. Lomko wälwa i womi läplimom knaroujwä. Lomko de, yar, walweyäm päkäkiri loko, i awäl poluri lomom nanmä pä knak knaroure.” ¹⁵ Wälwa kär lomko

walwänao tir lokok pae yäm woki nakä, i nuja aro yakowaerle yärle.” I lomko arowe, Gor peire aro. ¹⁶ Gor wälwa kapou pliro lomom aro lolle, wälwa i yäm. Wälwa kapoumta maip i loko wälwakä kowae. Yäm kwain kokro i loko womik kowae. I Gor wop kelo kelo nanmä plolle pae. ¹⁷ Gor wälwa, yäm i wop lommom liränia peyäm pawe, walwänao tir lokok, i lomko nuja aro yakowaele. ¹⁸ Lomkok wanowi le. Lomko de i womik tea aro kowae yarle, i lomko lait, wämli läplimom aro knäroure. Gor olli lommom liränia aro keinäkire, lomko yäpanwei. ¹⁹ Wälwa ar loko wälwa lowa kali. Womi powe, i tea ple e, i pärpä plane.

²⁰ I Gor peikame, “Nowea nowea olli kär ijo lokok pae lewe, i ijo kär lomko apau tao worryä. I olli lowi rän lomko walwänao wärkä pae unanpa mäniyaole.” ²¹ Gor olli lommom arkok lollepae, nowea nowea pira maip kär lomko, ijwaur maip lomko, i nowea nowea olli ijok pä m lewe lomko. Gor nowea nowea eyom nan plolle pae, i olli kokro kän kär, lowi rän lommom nan pnak lolle pae. Gor olli lommom liränia aro keinäkire, lomko yäpanwei. ²² Gor lommom yäpanwei kali, naklim pnowe lomom peijinplanowe. Loko peikame, “Olli ijo maem pä m lewe wom tänäki kelo kelo aro mupa nakwäm, i wom ijo lokok apau tao woriä. I olli lowi rän wom nan tänäki kelo kelo aro mupa nakwäm.” ²³ Wälwa ar loko wälwa näpei. Womi powe, i tea ple e, i pärpä plane.

²⁴ I Gor peikame, “Nowea nowea ta pae lewe, nu lokok, ta wäla wäl lomko, manu wäl lomko, i nowea nowea olli kokro kän kär lomko nan pae lewe.” I lomko arkok lewe, Gor peire aro. ²⁵ Gor nowea nowea ta wäla wäl, i manu wäl lommom plolle pae, i nowea nowea olli kokro kän kär lommom nan pnak lollepae. Gor olli lommom liränia aro keinäkire, lomko yäpanwei.

²⁶ I Gor aro arpe ikame, “Awem lujelmä aro lollepawä, awem powe aro. Lomko olli nujwäl ar lommom liränia aro nalwani järle, ijok plewe olli, nowea nowea eyo, ta, i olli kokro kän kär lommom nan aro nak nalwani järle.”

²⁷ I arkok Gor lujelmä plolle pae, lu i el, i läpliko Gor aolo powe arowe.

²⁸ Gor läplimom yäpanwei kali, naklim pnowe lomom peijinplanowe. Loko peikame, “Awäpli tänäki kelo kelo nu ar

lokok mupa nak wäpli. Awäpli olli nujwäl ar lommom liränia nalwänipa wäpli, pira, eyo, ta lommom.”

29 I Gor aro arpe ikame, “Awäplikä taplu le, nowea nowea mijwänmä tapra pae mi lomko, i amujwamu wän pänak käkinake lomko nan. On awäplim taplu lommom pwole. 30 I ta, eyo, olli nu ar lokok plewe lomkok taplu le, nowea nowea mi ewae, i plan lomko. On lommom taplu lomom pwole.” I loko arowe, Gor peire aro.

31 Gor olli ollim aolo plolle pae lommom liränia aro keinäkire, lomko yäpanweimta. Wälwa ar loko wälwa woki. Womi powe, i tea ple e, i pärpä plane.

2 1 Loko nu, walwänao, i olli nujwäl ar lommom liränia ari lollepa. 2 I wälwa woki lokok Gor läkä wanowi nowai arijwe. Wälwa wäpli lokok loko aro ni naolire. 3 Gor aolo wälwä lomom aro knäroure. Wälwa loko Gorläk amei. Loko wälwa lokok tea ni naolire, i lokok olli olli lollepa wanowi nowai arowe. 4 I kali ar loko Gor läkä nu, walwänaom plolle pae kali.

Gor lujelmä aro lolle

Gor walwänao i num plolle lokok, 5 ar loko laom nu lok ya ao kloleyä, i mi, plan, amujwamu tea arm ao wowäleyä, i ur wanowi lu tija ao niryä. 6 Lao pelwale, arnä ijo nujwar wäl nijwowane, i nu liränia ijo rän. 7 Walwänao, num taplolle lokok, i Gor num päkike popo, i lum tija aro lolle. Loko aolok olnoa lomom lu lokok nämäl maem päkäpälokure popo e, i lu loko olnoa aro wälire.

8 Gor loko ur tija pämwowe, nu ilei Iden lok maem. I ur lokok loko lu aolo plolle lomom aro krae. 9 I ur lokok Gor nowea nowea mi lommom peläli wowäle, i mi lommom tap keinäki rän, lomko yäpanweimta, i lomkok wän taplu nan yäpanweimta. Ur näpän lokok mi pliro aro kire. Mi tija lokok wanmä tara rän, i lu loko aria tea nirari järle. I mi tijan lokok wänmä tära rän, i lu loko ineinä aro o worle, ero ineinä loko yäpanwei i ero ineinä loko kokleyau.

10 Ijo maip tija ur lokok plae, nu Iden lok wäl, i loko ali lowarän aro läm konake. 11-12 Ijo ali pijakijwal lokok ilei Pison. Lok nu Havila lok maem aro nalewe nake. Nu Havila lokok gol

olli parinake. Golkä olli olli yäpanwei, i olli pokuman tän nan pärinake. I tijej tija, kokok ilei oniks, loko nan pärinake. 13 Ijo ali pli kali kokok ilei Gihon. Loko nu Kus lok maem pnalewe nake. 14 I ijo ali mäni kali kokok ilei Taigris. Ijo loko nu Asiria kokok areri wälwa nijwo lwapnä kokok plae. I ijo ali lowa kokok ilei Yufretis.

15 Gor lu lomom päkrae, ur nu Iden lok maem, i lu loko ur wanowim we i ur lomom pnalwanire. 16 I Gor lomom plälikame, “Ne ur ar kokok päkinake mi wänmä arapa. 17 Arnä mi loko ineinmä nowe, ero ineinä loko yäpanwei i ero ineinä loko kokleyau, kokok wän lommom ne tapra! Amnä wän lomom tija tara rän, i amnä tailijä.”

18 Gor peikame, “Loko yäpanwei aowe, lu loko aolia nire. On wowänae amom tija tära plolleyä.” 19 Loko pijaki num päkike, i nowea nowea ta, eyo lommom liränia plolle pae. Loko ta, eyo lommom lu kokok praeja pnäkale wale. Gor ineinä alowä, lu loko ta eyo lomkok ileim moro ilei pawä. Lu loko lommom mor ileipae, i lomkok ilei tea le. 20 I lu loko wäla ta, manu ta i eyo lommom liränia aro ilei pae.

Arnä ta kär lomko lu kokok wowänae amo tija ao powe lomo, 21 i Gor lu lomom eno eläli nwaee popo, i lu loko eno nakwoklu ple. Eno nakwoklu ple kokok, i Gor kokok wänkealmä tija päkike popo, i pinkaem pärpä naräm wowaena. 22 Gor el emom luk wänkeal kokok aro lolle. Loko emom plolle popo, i el emom lu kokok praeja aro näkale.

23 Lu loko el emom päkeinäkire popo e, i peikame, “O yäpanweimta. El ekok al onkä al, i ekok pokulou onkä pokulou. Gor emom onkä wänkeal kokok plolle lomo, i on emom aro armom ileirae, el.”

24 I maku loko apo aro ti. Lu tija aolok ayalwä amaole läplimom päkänanolere, i aolok el tän pnalnae, i läpliko poku tipää powe.

25 Lu el läpliko lijarya nire, arnä läpliko käklän äwarkwe.

Adam Iv läplikä wäl kali

Adam Iv läplimä wai takeyelwowe

3 1 Wai loko ilairärao yonai ta i kokok kali manu ta Gor plolle pae lommom taleawale. Wai elmä päplake, “Mae, Gor

wäplim aro ikamyä, wäpli ur ar lokok päkinake mi lomkok wänmä liränia tapra wäpli?”

2 I eko aro naläm kame, “Er mi päkinake lomkok wän lommom tarapawä, 3 arnä Gor ermä ari kame, Wäpli mi näpänkä pämkire lokok wänmä tapra wäpli. I läl nan tap wälirä pora. Awäpli aro o rän, i awäpli tailijä.”

4 I wai peikame, “Awo, awäpli ao ilire. 5 Gor inein arowe, awäpli tara rän, i awäplikä eno aro pläne yaleyä, i awäpli ero ineinä yäpanwei i ero ineinä kokleyau lommom inein aro owä, Gor aolo ineinä powe aro.”

6 Eko mijwän lomom päkeinäkire lokok, i ineinein arowe, “Wän loko yaumta i taplu nan yäpan. On mi lokok wänmä tära rän, i on nowea nowea ineinä lomom takik worle.” I arkok eko mijwän lomom pnanke popo e, i prae. Lolujwä eko rän päkäkire, i eko lomom mokurän lämä pänowe, i loko nan prae.

7 I arkok läplikok eno aro pläneyale, i päkeinäkire, läpliko lijarya nire. I läpliko mi fik lokok ewaem ploklo pae popo, i aro konae.

8 Ulapu wämlikä, Gor ur maem plele mäniyaole. Läpliko lomom pwänipae lokok, i mi näpän maem aro mäni kolwe nae. 9 I Gor lu lomom päkäplae, “Ne mayo?”

10 I lu loko aro naläm kame, “On amnäkä pla lomom pwänipae. On lijarya pänire lomom, i on amnämä armom lärawoure, i armom mäni kolwe nae.”

11 Gor aro plak kame, “Nem täl nakeire, ne lijarya nire? Mae, ne mijwän on awäplim lolujwou powe lomom ari tayä?”

12 I loko aro naläm kame, “El am onmä pnowe eko onmä mijwän lomom pnowe, i on lomom prae.”

13 I Gor el emom aro plak kame, “Ne erokwäm we?” I eko aro naläm kame, “Wai onmä takeyelwowe, i on lomom prae.”

Gor Adam, Iv i wai lommom nakli kalim ire

14 Gor wai lomom pokokwame,

“Am wanowi kokleyaum powe lomom, i on apo am amnia nakli kali, olkim pnowe lomom armom ikam worle. Am amnia, manu ta, wäla ta lomko liränia awe. Amnä amnäkä alkujwäplä lärnä lokokyak aro lele yarle, i nu poupoum nan aria tea ta worle.

15 On aro oworle, amnä i el eko, awäpli yao yaoya nänijä. Amnäkä allae i el ekok alkujwäplä tänäki, lomko lapei yao yaoya wanänijä. Amnäkä makujwalämä lomko aro koulaki tärawaraeyä. I am lomkok lipmapeim taijä.”

16 El emom Gor aro kokwame,

“On amnäkä tän mu poplia elmä nänemlole, kapoumta, i poplia el kapoumta tän amnä tänmä tamu pawä. Amnäkä poplia el kapoumta arnä am amnäkä lum aplä kapoumta owä, i loko amnämä tanalwanijä.”

17 I lu lomom Gor pokokwame,

“Am amnäkä elkä kalim mak pkræ lomom, i mijwän on awäplim lolujwou powe lommom prae, i on apo nu nakli kali, olkim pnowe lomom armom ikam worle. Amnäkä amujwamu taplu kik wanowi kapoumta aria tea tijarle, nu ar lokok.

18-19 Imae pipi tän i plan kokleyau lomko aro wowäle, nu ar lokok. Amnäkä amujwamu taplu kik wanowi kapoumta, i amnä nämi aro elwa worle. Amnä aria tea orarijä, i am lapei ili mia, i nuja pärpäle. On amnämä nuk peyak lolle, i amnä nuja aro arpä lemia.”

20 Lu lokok ilei Adam. El eko lujelkä amaolemta powe lomom, i loko emom aro ileiræ, Iv. 21 Gor lu i el läplikok ta lwärmä prrao pae popo, i läplimom aro keläli konaæ.

Gor Adam, Iv läplimom takeläli jäle

22 Gor peikame, “Lu loko ineinä ari kike, ero ineinä yäpanwei, i ero ineinä kokleyau lommom, i loko apo arowe, awem powe aro. On lomom takeilone, i loko mi olnao pnowe (laip) lokok praeja ao yäre. Loko mi lokok wänmä tara rän, i loko aria tea ni rari järle.” 23 I arkok Gor lu lomom ur Iden lok wälwäm pänak kelälijäle, i loko nu Gor aolom plolle lok maem wanowi aro mowe. 24 Gor lu el läplimom pkälijäle tämna popo, i loko aolok naklijonaæ lu, ensel lommom aro mäkræ, nu Iden areri peyowe lok maem. Lomko ur lokok näpu lar maem aro mäkiwoki pae. Gor yao weirou, mi peirwoke lomom nan tija aro nak kræ, i weirou loko aolia weinono mäniyaole. Wanowi lu lomko aro

mäkijwoki pae, yao weirou tän, i lu tija mi olnao (laip) pnowe
lokok lijeija ao yäre.

**The Book of Genesis in Namia
Papua New Guinea**

© 1996 — 220 copies

**Printed by the SIL Printing Dept.
Ukarumpa, E.H.P. 444**

ISBN 9980-0-1709-0